

1. การเป็นประเทศคู่เจรจาเฉพาะสาขาของอาเซียน

- ตามข้อ 44 ของกฎบัตรอาเซียนระบุว่า ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน (ASEAN Foreign Ministers' Meeting: AMM) อาจมอบสถานภาพอย่างเป็นทางการ (formal status) ให้แก่ภาคีภายนอกในฐานะต่างๆ ได้แก่

- (1) คู่เจรจา (Dialogue Partner)
 - (2) คู่เจรจาเฉพาะสาขา (Sectoral Dialogue Partner)
 - (3) หุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา (Development Partner)
 - (4) ผู้สังเกตการณ์พิเศษ (Special Observer)
 - (5) ผู้ที่ได้รับเชิญ (Guest)
- หรือสถานภาพอื่นที่อาจจัดตั้งขึ้น

- อาเซียนและสวิตเซอร์แลนด์ได้สถาปนาความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการเมื่อที่ประชุม AMM ครั้งที่ 49 ในวันที่ 24 กรกฎาคม 2559 ณ เวียงจันทน์ ได้มอบสถานะคู่เจรจาเฉพาะสาขาแก่สวิตเซอร์แลนด์¹

- ทั้งนี้ ตามเอกสาร Guideline for ASEAN's External Relations ได้กำหนดว่า คู่เจรจาเฉพาะสาขา คือภาคีภายนอกที่มีปฏิสัมพันธ์กับองค์กรเฉพาะสาขาของอาเซียน (ASEAN sectoral bodies) อย่างน้อย 2 องค์กรมุ่งพัฒนาความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจการค้าที่เป็นประโยชน์ และส่งเสริมความร่วมมือเฉพาะด้าน (functional cooperation) ระหว่างกัน

- ในกรณีนี้ อาเซียนและสวิตเซอร์แลนด์จึงได้จัดตั้งการประชุม ASEAN-Switzerland Joint Sectoral Cooperation Committee (AS-JSCC) เพื่อเป็นกลไกในการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกัน โดยการประชุม AS-JSCC ครั้งที่ 1 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2559 ณ กรุงจาการ์ตา โดยมีรองเลขาธิการอาเซียนและอธิบดีกรมเอเชียและแปซิฟิก กระทรวงการต่างประเทศสวิตเซอร์แลนด์เป็นประธานการประชุมร่วมกันสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

- ที่ประชุมแลกเปลี่ยนความเห็นเกี่ยวกับพัฒนาการในอาเซียนและสวิตเซอร์แลนด์ รวมถึงบทบาทในด้านต่างๆ ของสวิตเซอร์แลนด์ในภูมิภาค อาทิ ด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน การส่งเสริมประชาธิปไตย การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ สันติภาพและมนุษยชน

- ที่ประชุมมอบหมายให้คณะกรรมการผู้แทนถาวรประจำอาเซียน (Committee of Permanent Representatives to ASEAN: CPR) สำนักเลขาธิการอาเซียน และสถานเอกอัครราชทูตสวิตเซอร์แลนด์ ร่วมกัน (1) จัดทำเอกสาร list of priorities ความร่วมมืออาเซียน-สวิตเซอร์แลนด์สำหรับปี 2560 และ (2) เอกสาร Plan of Action (PoA) สำหรับความร่วมมือในระยะยาว โดยที่ประชุมเห็นพ้องที่จะให้ความสำคัญกับความร่วมมือในด้านการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน สันติภาพและการปรองดอง การต่อต้านการก่อการร้าย การพัฒนาที่ยั่งยืน การฝึกอบรมและอาชีวศึกษา เป็นต้น

- ที่ประชุมได้รับรอง Terms of Reference for the AS-JSCC ซึ่งระบุรูปแบบและขอบเขตการดำเนินการของ AS-JSCC อาทิ การกำหนดให้รองเลขาธิการอาเซียนฝ่ายการเมืองความมั่นคง (Deputy

¹ เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2558 สวิตเซอร์แลนด์ได้มีหนังสือถึงสำนักเลขาธิการอาเซียนขอรับสถานะหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา (Development Partner) แต่ต่อมาสวิตเซอร์แลนด์ได้มีหนังสือลงวันที่ 16 พฤศจิกายน 2558 แจ้งขอเปลี่ยนคำขอรับสถานะจากหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาเป็นคู่เจรจาเฉพาะสาขาแทน

Secretary-General of ASEAN for Political-Security Community) เป็นประธานการประชุมร่วมกับอธิบดีกรมเอเชียและแปซิฟิก (Head of Asia Pacific Division) กระทรวงการต่างประเทศสวิตเซอร์แลนด์ การกำหนดให้มีการประชุมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ณ กรุงจาการ์ตา และการตัดสินใจโดยฉันทามติ เป็นต้น

2. ความร่วมมืออาเซียน-สวิตเซอร์แลนด์

CPRWG อยู่ระหว่างการเจรจาจัดทำเอกสารพื้นฐานความร่วมมืออาเซียน-สวิตเซอร์แลนด์ ได้แก่

(1) List of Priorities for Cooperation under the ASEAN-Switzerland Joint Sectoral Dialogue Relations for 2017 เพื่อเป็นแนวทางของกิจกรรมและโครงการต่างๆ ในปี 2560 และ (2) ASEAN-Switzerland Sectoral Dialogue Partnership: Practical Cooperation Areas (2017-2021) เพื่อทำให้ความร่วมมือระหว่างกันในระยะกลาง/ระยะยาวเน้นในประเด็นสำคัญ อาทิ การต่อต้านการก่อการร้าย ธรรมชาติ การท่องเที่ยว การพัฒนาที่ยั่งยืน การลดช่องว่างของการพัฒนา

3. การจัดตั้งคณะกรรมการอาเซียนในประเทศที่สามและองค์การระหว่างประเทศ (ASEAN Committee in Third Countries and International Organisations)

- ACTCs จัดตั้งขึ้นในประเทศที่มีใช่ประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์และอัตลักษณ์ของอาเซียนในประเทศนั้นๆ ผ่านการจัดกิจกรรมต่างๆ และการประสานงานกับกระทรวงการต่างประเทศ/หน่วยงานราชการของประเทศนั้นๆ โดยแต่ละ ACTC ประกอบด้วยคณะผู้แทนทางการทูตของประเทศสมาชิกอาเซียน (ระดับเอกอัครราชทูต) มีกำหนดประชุมและจัดกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันเป็นประจำ โดยในปัจจุบัน อาเซียนมี ACTC ทั่วโลก 50 แห่ง

- ในสวิตเซอร์แลนด์มีสถานเอกอัครราชทูตประเทศสมาชิกอาเซียน ณ กรุงเบิร์น จำนวน 5 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ ไทย และเวียดนาม โดยสถานเอกอัครราชทูตประเทศสมาชิกอาเซียนดังกล่าวอยู่ระหว่างการดำเนินการเพื่อจัดตั้ง ASEAN Committee in Bern ทั้งนี้ ประเทศอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ ได้จัดตั้ง ASEAN Committee in Geneva (ACG) แล้วตั้งแต่ปี 2516 (1973)

4. การรับผู้แทนของรัฐที่มีใช่สมาชิกอาเซียนประจำอาเซียน (Accreditation of Non-ASEAN Member States to ASEAN)

- H.E. Ms. Yvonne Baumann เอกอัครราชทูตสวิตเซอร์แลนด์ประจำอินโดนีเซียได้ยื่นอักษรสาส์นตราตั้ง (letter of credentials) ต่อเลขาธิการอาเซียนเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2557

5. ประเด็นอื่นๆ

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสวิตเซอร์แลนด์มีกำหนดพบหารือกับรัฐมนตรีต่างประเทศฟิลิปปินส์ ในฐานะประธานอาเซียน พร้อมด้วยเลขาธิการอาเซียน ในวันที่ 8 สิงหาคม 2560 ในห้วงการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน/การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนกับรัฐมนตรีต่างประเทศของคู่เจรจา (ASEAN Post Ministerial Conferences - PMC) ระหว่างวันที่ 2-8 สิงหาคม 2560 ณ กรุงมะนิลา

กองยุทธศาสตร์และความร่วมมืออาเซียน

กรมอาเซียน

เมษายน 2560